

VĚTNÉ ČLENY

-

PODMĚT A PŘÍSUDEK

PODMĚT

.Je základním větným členem

.Ptáme se na něj kdo? Co?

.Nejčastěji bývá vyjádřen podstatným jménem, ale také jinými slovními druhy (zájmenem, příd. jménem, číslovkou....)

DRUHÝ PODMĚTU

a) Vyjádřený podmět

- Vlaštovka seděla na drátě.

.b) Nevyjádřený podmět

- Pilně se učila. (ona)

.c) Všeobecný podmět

- Hlásili to v rozhlase.

CVIČENÍ .....

Vyhledejte podměty :

.Strýček si pořídil papouška.

.Ona to není pravda.

.Zprávu oznámili v rozhlase.

.V noci zemřel.

.Půjdu tam také.

VÝSLEDKY.....

- Strýček si pořídil papouška.
- Ona to není pravda.
- Zprávu oznámili v rozhlase. (Oni)
- V noci zemřel. (On)
- Půjdu tam také. (Já)

CVIČENÍ....

**Přeformulujte věta tak, aby vyznačená slova
byla podmětem :**

• Vlak táhly dvě lokomotivy.

• Chlapce napadl pes.

• Vítěze přivítali nadšeně.

VÝSLEDKY . . .

- Vlak táhl dvě lokomotivy.
- Chlapec byl napaden psem.
- Vítězové *byli* přivítáni nadšeně.

Dále rozlišujeme podmět :

.Holý – Pavel šel hrát kopanou.

.Rozvitý – Malý Pavel šel hrát kopanou.

.Několikanásobný – Petr a Pavel šli hrát kopanou.

PŘÍSUDEK

.Přísudek je větný člen, kterým něco vypovídáme o nějaké skutečnosti, přísudek o podmětu něco tvrdí.

.Přísudek je zpravidla vyjadřován určitým slovesným tvarem.

DRUHY PŘÍSUDKU

a) **Slovesný** - Zítra jdeme do divadla.

b) **Jmenný se sponou** – Venku je pěkné počasí.

c) **Jmenný beze spony** – Mladost - radost

PŘÍSUDEK SLOVESNÝ SE DÁLE ROZLIŠUJE NA:

.Jednoduchý slovesný - např. Chlapci zpívali.

• Byla bych bývala
to udělala.

.Slovesný složený přísudek – je vyjádřen
spojením 2 sloves

•(fázové nebo modální +infinitiv)

•např. Začal padat sníh. Musil se lépe učit.

SLOVESNÝ SLOŽENÝ PŘÍSUDEK

a) **způsobového slovesa** – moci, smět, musit, mít (= mít povinnost), chtít **s infinitivem** slovesa.

Např : Nesmíš to prozradit. Máme si pomáhat.

b) **z fázového slovesa** začít, začínat, přestat, přestávat **s infinitivem slovesa**

např. Strýček přestal kouřit. Začni se už učit.

CITOSLOVCE

Přísudek slovesný může být v některých případech nahrazen **citoslovcem**.

Např. Papoušek frř (= uletěl) oknem ven.

PŘÍSUDEK JMENNÝ SE SPONOU

- Je vyjádřen **podstatným nebo přídavným** jménem a **tvarem sponového slovesa** *být, bývat, stát se, stávat se*.
- Např. Zdeněk se stal velitelem hasičů.
- Soused *bývá* mrzutý.
- Jmenná část přísudku může být vyjádřena také **zájmenem nebo číslovkou**.

CVIČENÍ

Najděte ve větách přísudky :

- Evina matka je učitelkou základní školy.
- Otec v mládí vášnivě sportoval.
- Blesk znenadání prásk do dubu.
- Zmrzlina Járovi hned spadla na zem.
- Hned ráno začalo pršet.
- Sliby chyby.

VÝSLEDKY

- .Evina matka **je učitelkou** základní školy.
- .Otec v mládí vášnivě **sportoval**.
- .Blesk znenadání **prásk** do dubu.
- .Zmrzlina Járovi hned **spadla** na zem.
- .Hned ráno **začalo pršet**.
- .Sliby **chyby**.